

တာတွေကိုလည်း သိနိုင်တယ်၊ လာမည့် ခုနစ်ရက်အတွင်းဖြစ်မည့် စိတ်ကူးကိုလည်း သိနိုင်တယ်၊ ယခုဖြစ်နေဆဲ စိတ်သိတာကိုတော့ အထူးပြောစရာမလိုပါဘူး။ ဒီတော့ ဒီစေတာပရိယအဘိညာဉ် ရတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ အတူနေဖို့ရာဟာ တော်တော်ဝန်လေးပါတယ်၊ တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုရင်လည်း သူတစ်ပါးစိတ်သိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ အတူ နေရရင် အကုသိုလ်အဖြစ်နည်းဖွယ် ရှိပါတယ်၊ အဲဒါနဲ့စပ်ပြီး မာတိကမာတာဆိုတဲ့ ဒကာမကြီးအကြောင်း ပြောရဦးမယ်။

အဘိညာဉ်ရတဲ့ မာတိကမာတာ ဒကာမကြီး

မြတ်စွာဘုရား သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်မှာ သီတင်းသုံးနေစဉ် တစ်ချိန်က ရဟန်းတော် ၆-ကျိပ်ဟာ မြတ်စွာ ဘုရားထံက ကမ္မဋ္ဌာန်းယူပြီး သင့်လျော်တဲ့ဌာနကို လိုက်ရှာနေကြ တယ်၊ အဲဒီလို ရှာနေကြရင်း မာတိကဆိုတဲ့ ရွာကို ရောက်သွားကြ တယ်၊ အဲဒီရွာမှာ အကြီးအကဲဖြစ်သူ၏မိခင်ကို မာတိကမာတာလို့ ခေါ်တယ်၊ အဲဒီ မာတိကမာတာ ဆိုတဲ့ ဒကာမကြီးက ကြွလာတဲ့ အဲဒီ ရဟန်းတော် ၆-ကျိပ်ကို အဲဒီရွာမှာ ဝါကပ်ပြီး သီတင်းသုံးကြဖို့ ပင့်လျှောက်တယ်၊ နေစရာကျောင်းများကိုလည်း ပြုပြင်ပေးတယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီ ရဟန်းတော် ၆-ကျိပ်ဟာ အဲဒီရွာတောကျောင်းမှာ ပဲ ဝါကပ်ပြီး နေထိုင်ကြတယ်။

တစ်နေ့သောအခါမှာ စည်းဝေးပြီး အချင်းချင်း ဒီလိုဩဝါဒ ပေးကြတယ်၊ အာဝုသော-ငါ့ရှင်တို့၊ အမေ့ဟိ-ငါတို့သည်၊ ပမာဒစာရံ စရိတုံ-မေ့မေ့လျော့လျော့နေခြင်းငှာ၊ နဝဋ္ဋတိ-မသင့်ပါ၊ ဟိ-မှန်ပေ၏၊ အမှာကံ-ငါတို့အား၊ အဋ္ဌမဟာနိရယဇာ- ရှစ်ခုသော ငရဲကြီးတို့သည်၊ သကဂေဟံ ဝိယ-ကိုယ်ပိုင်အိမ်ကဲ့သို့

ဝိဝေဒ္ဓါရာယေဝ-တံခါးအသင့်ဖွင့်ထားလျက် ရှိကုန်သည်သာ တည်း။ **မယံ-**ငါတို့သည်၊ **ဓရမာနကဗုဒ္ဓဿ-**သက်တော်ထင်ရှား ပြတ်စွာဘုရား၏၊ **သန္တိကေ-**အထံတော်၌၊ **ကမ္မဌာနံ ဂဟေတွာ-** ကမ္မဌာန်းကို ယူခဲ့၍၊ **အာဂတာ-**လာကြကုန်၏။ **ဗုဒ္ဓါစနာမ-** ဘုရားတို့ မည်သည်မှာလည်း၊ **သဋ္ဌေန-**မဖြောင့်မမှန်ဘဲ စဉ်းလဲ ကောက်ကျစ်သောသူသည်၊ **ပဒါနုပဒီကံ ဝိစရန္တနာပိ-**နောက်မှ ထက်ကြပ်မကွာလိုက်၍ နေပါသော်လည်း၊ **အာရာဓေတုံနသက္ကာ-** အားရကျေနပ်စေရန် မစွမ်းနိုင်ချေ၊ **ယထာဇ္ဈာ-**သယေနေဝ- အလိုတော်အတိုင်း ပြုကျင့်သောသူသည်သာလျှင်၊ **အာရာဓေတုံ သက္ကာ**အားရကျေနပ်စေရန် စွမ်းနိုင်ပေ၏။ **အပ္ပမတ္တာ-** မမေ့ မလျော့ကုန်သည်၊ **ဟောထ-**ဖြစ်ကြပါကုန်လော့၊ **ကေဌာနေ-** တစ်ခုသောအရပ်၌၊ **ဇ္ဇိဟိ-**နှစ်ပါးတို့သည်၊ **န ဌာတဗ္ဗံ န နိသီဒိ တဗ္ဗံ-**ရပ်နေခြင်း၊ ထိုင်နေခြင်းကို မပြုရာ စသည်ဖြင့် ဩဝါဒ ကတိကဝတ်ကို ပြုပြီး ကျင့်သုံးအားထုတ်နေကြတယ်။

တစ်နေ့သောအခါမှာ မာတိကမာတာ ဒကာမကြီးက ထောပတ်၊ ဆီ၊ တင်လဲ စသော လှူဖွယ်များကို ယူစေပြီး အခြွေအရံ များနှင့်တကွ ညနေချမ်းအချိန် ကျောင်းသို့သွားတယ်။ ကျောင်း ရောက်တော့ ရဟန်းတွေကို မတွေ့ရတာနဲ့ ဘယ်ကြွကုန်သလဲလို့ မေးကြည့်တယ်။ သိတဲ့သူများက ရဟန်းတော်တွေဟာ ညဉ့်သန့်စင် ရာ နေ့သန့်စင်ရာများ၌ နေကြတဲ့အကြောင်း၊ တုံးခေါက်လိုက်ရင် တော့ အားလုံးပင် စုဝေးလာကြမည့်အကြောင်းကို ပြောတယ်။ ဒီတော့ ဒကာမကြီးက တုံးခေါက်စေတယ် တုံးခေါက်သံကြားတဲ့ အခါ တစ်ပါးပါး နေမကောင်း ထိုင်မသာ မကျန်းမမာဖြစ်လို့ တုံးခေါက်တယ် ထင်မှတ်ပြီးတော့ ရဟန်းတွေက သူတို့နေရာ

အသီးသီးမှ တစ်ပါးချင်း ကြွလာကြတယ်။

အဲဒီလို တကွတပြားစီ ကြွလာတာကို မြင်ရတော့ ဒကာမကြီးက အထင်လွဲသွားတယ်။ ဒါကြောင့် “အရှင်ဘုရားတို့၊ ရန်များ ဖြစ်ထားကြပါသလား” လို့ မေးလျှောက်တယ်။ ရန်ဖြစ်ခြင်းမရှိကြောင်း ရဟန်းတော်များက ဖြေကြားတဲ့အခါ ဒကာမကြီးက “ဒါဖြင့် တပည့်တော်မတို့ အိမ်သို့ ဆွမ်းခံကြွလာကြသလို ဘာကြောင့် တစ်စုတစ်ဝေးတည်း မလာကြတာပါလဲ” လို့ မေးလျှောက်ပြန်တယ်။ “ဒကာမကြီး သမဏဓမ္မခေါ်တဲ့ ရဟန်းတရားကို အားထုတ်နေကြတယ်။ ဒါကြောင့် တစ်ပါးချင်း တစ်ပါးချင်း နေကြရတယ်” လို့ ဖြေကြားကြတယ်။ ဟုတ်တယ်။ ရဟန်းတရားဆိုတာ တစ်ယောက်ချင်း အားထုတ်ရင် ပိုပြီးကောင်းတယ်။ သမာဓိလည်း ရလွယ်တယ်။ ဉာဏ်လည်း ဖြစ်လွယ်တယ်။ ဒါပေမယ့် ယခုအခါ ကမ္မဋ္ဌာန်းရိပ်သာများမှာတော့ နေရာက မပြည့်စုံတာကြောင့် သင့်တော်သလိုပဲ အားထုတ်နေကြရတာ။

ဖာတိကမာတာ ဒကာမကြီးက “သမဏဓမ္မ-ရဟန်းတရားဆိုတာ တစ်ခါမှ မကြားဖူးဘူး။ ဒါကြောင့် ရဟန်းတရားဆိုတာ ဘယ်လိုဟာပါလည်းဘုရား” လို့ မေးလျှောက်တယ်။ “ဆံပင်၊ အမွှေးအစရှိတဲ့ ဒွတ္တိသာကာရ ကို ချွတ်ဆိုကြရတယ်။ မိမိကိုယ်၌ ကုန်ခြင်း ပျက်ခြင်းကို ထင်မြင်အောင် နှလုံးသွင်းကြရတယ် ဒကာမကြီး” လို့ ရဟန်းတော်များက ပြောကြတယ်။ ဒီတော့ ဒကာမကြီးက “အဲဒီ ရဟန်းတရားကို အရှင်ဘုရားတို့သာ အားထုတ်ကောင်းပါသလား။ သို့မဟုတ် တပည့်တော်မတို့ လူဝတ်ကြောင်များလည်း အားထုတ်ကောင်းပါသလား” လို့ မေးလျှောက်ပြန်တယ်။

မည်သူမဆို အားထုတ်ကောင်းတဲ့အကြောင်း ရဟန်းတော်

များက ပြောကြတယ်။ ဒါဖြင့်ဘုရား“အဲဒီရဟန်းတရားကို တပည့်တော်မလည်း အားထုတ်ရအောင် သင်ကြားပေးပါလို့ ဒကာမကြီးက လျှောက်ထားတောင်းပန်တယ်။ ရဟန်းတော်များက သင်ကြားပေးလိုက်တယ်။ အဲဒီလို သင်ကြားပေးတာဟာ ဘယ်လောက်ကြာမယ် ထင်ကြသလဲ။ တစ်နာရီ၊ နှစ်နာရီထက်တော့ ပိုပြီးကြာမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ အဲဒါကိုလည်း အထူးသတိပြုထားကြရမယ်။ တချို့က အဘိဓမ္မာ သဘောတရားတွေ ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဓာတ်၊ သစ္စာပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ်တွေကို သင်ကြားနားလည်ပြီးမှ အားထုတ်ကောင်းသယောင်ယောင် ပြောဟောနေကြတယ်။ အဲဒါဟာ တရား အားထုတ်ချင်တဲ့သူတွေ စိတ်ဓာတ်ပျက်ပြားအောင် ပြောနေကြတာပဲ။ ဘာမျှ အကျိုးမရှိတဲ့စကားပဲ။

ယခု ဒီ မာတိကမာတာ ဒကာမကြီး အားထုတ်ပုံကို ကြည့်ပါ။ ဒီဒကာမကြီးဟာ ရဟန်းတော်များထံမှ သင်ယူလာခဲ့တဲ့အတိုင်း သူ့အိမ်တွင်ပဲ အားထုတ်နေတယ်။ အဲဒါ ရက်ပေါင်း ဘယ်လောက်ကြာတယ်လို့တော့ တိတိကျကျ မသိရဘူး။ ဒါပေမယ့် အဲဒီ ဆရာရဟန်းတွေ တရားထူးမရသေးခင် သူက အလျင်ရတယ်။ ဘာတွေရသလဲဆိုရင် အနာဂါမိမဂ်ဖိုလ်အထိ ရတယ်။ အဲဒီ အနာဂါမိမဂ်ကို ရသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ပဋိသစ္စိဒါဉာဏ်လေးပါးကိုလည်း ရတယ်။ ယခုပြောနေတဲ့ အဘိညာဉ်ဝိဇ္ဇာဉာဏ်ထူးတွေကိုလည်း ရတယ်။ ဒါကြောင့် မာတိကမာတာ ဒကာမကြီးက သူ့ဆရာ ရဟန်းတော်တွေဟာ သူ့ရထားတဲ့ တရားမျိုးကို ဘယ်တုန်းက ရထားကြသလဲလို့ အဘိညာဉ်ဖြင့်ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ အဲဒီရဟန်းတွေ သန္တာန်မှာ ဈာန်သမာဓိနဲ့ ဝိပဿနာမျှတောင် မရသေးကြောင်း တွေ့ရပါသတဲ့။

ဘာကြောင့်လဲလို့ ဆင်ခြင်တဲ့အခါ အစာအာဟာရ မပြည့်စုံ တဲ့အတွက်ကြောင့် ဆိုတာကိုသိရတဲ့အတွက် သင့်လျော်တဲ့ ယာဂုခဲ ဖွယ်ဘောဇဉ်တွေကို ပြည့်စုံအောင်ပြုပြင်ပြီး ကပ်လျှူတယ်။ အဲဒီအခါမှာ သင့်လျော်တဲ့ အာဟာရကို သုံးဆောင်ကြရတဲ့အတွက် အဲဒီရဟန်းတော် ၆-ကျိပ်ဟာ အဲဒီဝါတွင်းမှာပဲ အရဟတ္တမဂ် အရဟတ္တဖိုလ်ရောက်ပြီး ရဟန္တာဖြစ်တော်မူကြပါသတဲ့။ အဲဒါကို ထောက်ဆကြည့်ရင် သင့်လျော်တဲ့အာဟာရကလည်း အရေးကြီးကြောင်း သိရပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ယခုမြန်မာပြည်မှာတော့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေက သဒ္ဓါ တရားကောင်းကြတဲ့အတွက် ဆွမ်းဘောဇဉ် အာဟာရဘက်ကတော့ လိုပုံမရပါဘူး။ အားထုတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်များ ဘက်ကသာ လိုဖို့ ရှိပါတယ်။

အဲဒီ ၆-ကျိပ်သော ရဟန်းတော်များဟာ ဝါကျွတ်တဲ့အခါ မြတ်စွာဘုရားထံ ဖူးမြော်ကန်တော့ရန် ကြွသွားကြတယ်။ ဇေတဝန် ကျောင်းတော် ရောက်တဲ့အခါ မာတိကမာတာ ဒကာမကြီး၏ ဂုဏ် ကျေးဇူးတွေကို ချီးကျူးပြောဆိုကြတယ်။ အဲဒီဒကာမကြီးက ရဟန်း တို့၏ စိတ်အလိုအကြံကိုသိပြီး သင့်လျော်တဲ့ ခဲဖွယ်ဘောဇဉ် များကို ပြုပြင်ပြီး ကပ်လျှူတဲ့အကြောင်း၊ အဲဒီလို ကပ်လျှူတဲ့ အာဟာရကို သုံးဆောင်ရလို့ သူတို့မှာ သမာဓိဉာဏ်တရားထူး တွေ တိုးတက်တဲ့ အကြောင်းများကို ပြောကြတယ်။ အဲဒီ သတင်း စကားကိုကြားရတဲ့အတွက် ရဟန်းတစ်ပါးက အဲဒီရွာ တော ကျောင်းသွားပြီး တရားအားထုတ်နေထိုင်လိုတဲ့ဆန္ဒ ဖြစ်လာ တယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီရဟန်းက မြတ်စွာဘုရားထံမှ ကမ္မဋ္ဌာန်း တောင်းပြီးတော့ အဲဒီတောကျောင်းသို့ ကြွသွားပါသတဲ့။

စိတ်ကူးအကြံများတဲ့ရဟန်း

အဲဒီကျောင်း ရောက်တဲ့နေ့မှာပဲ သူက ကြံစည်တယ်။ ဒီကျောင်းအမကြီးဟာ ကြံစည်တိုင်းသော စိတ်ကို သိသတဲ့၊ ငါလည်း ဒီကနေ့ ခရီးပန်းလာတယ်။ ကျောင်းကို အမှိုက်လှည်းသုတ်သင်ရန် မစွမ်းနိုင်ဘူး။ ကျောင်းအမကြီးက အမှိုက်လှည်း သုတ်သင်ဖို့ လူတစ်ယောက် လွှတ်လိုက်ရင် ကောင်းမှာပဲ-လို့ ကြံလိုက်ပါသတဲ့။ မာတိကမာတာ ဒကာမကြီးက အိမ်ကနေပြီး ဆင်ခြင်ကြည့်ရင်း အဲဒီအကြောင်းကို သိရတဲ့အတွက် ကျောင်းကို သုတ်သင်ဖို့ လူတစ်ယောက် လွှတ်လိုက်တယ်။ အဲဒီကနောက် ရဟန်းက ရေဆာတဲ့အတွက် “ဖျော်ရည်အချိုကလေး အပို့ခိုင်းလိုက်ရင် ကောင်းမှာပဲ” လို့ ကြံစည်မိတယ်။ အဲဒါကိုလည်း ဒကာမကြီးက အပို့ခိုင်းလိုက်တယ်။

နောက်တစ်နေ့နံနက်စောစောကျတော့ “အသားလက် သုပ်ကလေးများနဲ့ နူးညံ့တဲ့ယာဂုကို ပို့လိုက်စေချင်တယ်” လို့ ကြံစည်မိ တယ်။ ဒကာမကြီးက သူကြံတဲ့အတိုင်းပဲ ပို့စေလိုက်တယ်။ ယာဂု သောက်ပြီးပြန်တော့ “ဒီလို မုန့်ခဲဖွယ်ကို အပို့ခိုင်းလိုက်ရင် ကောင်းမှာပဲ” လို့ ကြံပြန်တယ်။ အဲဒါကိုလည်း ဒကာမကြီးဟာ ငါကြံတိုင်း ကြံတိုင်းကို ပို့စေလိုက်တယ်။ ဒီဒကာမကြီးကို တွေ့ချင်ပါဘိ၊ အမျိုးမျိုးသော အရသာကောင်းတဲ့ စားဖွယ်တွေကို ယူခဲ့စေပြီး သူ့ကိုယ်တိုင်လာရင်ကောင်းမှာပဲ” လို့ ကြံစည်လိုက်ပြန်သတဲ့။ ဒီတော့ ကျောင်းအမကြီးက “ဪ... ငါ့သားတော် ရဟန်းက ငါ့ကို တွေ့ချင်နေပြီ။ ငါတိုယ်တိုင်လာတာကို တောင့်တနေတယ်” လို့ သိပြီးတော့ ဆွမ်းဘောဇဉ်ကို ယူစေပြီး ကျောင်းသို့ သွားတယ်။ ဆွမ်းကပ်တယ်။

ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပြီးတဲ့အခါ အဲဒီရဟန်းက “မာတိကမာတာ

စိတ်ကူးအကြံများတဲ့ရဟန်း

ဆိုတာ ဒကာမကြီးပဲလား” လို့ မေးတယ်။ ဟုတ်ပါတယ် သားတော်လို့ ဖြေတယ်။ ဒကာမကြီးဟာ သူတစ်ပါးရဲ့စိတ် သိပါသလားလို့ မေးတယ်။ တပည့်တော်မကို ဘာကြောင့်မေးသလဲ သားတော်လို့ ပြန်မေးလိုက်တယ်။ ဦးပဉ္စင်းက ကြံတိုင်းကြံတိုင်း ဒကာမကြီးက ပြုလုပ်ဆောင်ရွက်တယ်။ ဒါကြောင့် မေးတာပါလို့ ရဟန်းက ဆိုတယ်။

သူတစ်ပါး၏ စိတ်ကိုသိတဲ့ ရဟန်းတော်တွေဟာ အများကြီးရှိပါတယ် သားတော်လို့ ဒကာမကြီးက ရှောင်လွှဲပြီး ဖြေတယ်။ ဦးပဉ္စင်းက သူများကို မေးတာမဟုတ်ပါဘူး။ သင် ဒကာမကြီးကို မေးတာပါလို့ ရဟန်းက ဆိုတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒကာမကြီးကတော့ သိပါတယ်လို့ တိုက်ရိုက်ဝန်မခံဘဲနဲ့ “သူတစ်ပါးစိတ်ကို သိတဲ့သူတွေဟာ ဒီလိုပြုတတ်ကြတာပါပဲ” လို့ ပရိယာယ်ဖြင့် ပြောဆိုပါသတဲ့။ တရားထူးကို တကယ်ရထားတဲ့ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ မိမိရထားတဲ့ တရားထူးကို သူတစ်ပါးအား ရစေချင်တယ်။ ဒါပေမယ့် မိမိတို့ ဂုဏ်ကိုတော့ မဖော်ပြလိုကြဘူး။ အဲဒါဟာ အရိယာများ၏ အလိုနည်းတဲ့ဂုဏ်ပဲ။ မလွဲမရှောင်သာလှတဲ့အခါ ပြောရရင်လည်း ဒီလိုပဲ ပရိယာယ်ဖြင့်သာ ပြောလေ့ရှိကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် မာတိကမာတာဒကာမကြီးက ပရိယာယ်ဖြင့်သာ ပြောလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီလို ပြောလိုက်တဲ့အခါ အဲဒီရဟန်းက လေးလေးနက်နက် စဉ်းစားမိတယ်။ ဒီဒကာမကြီး၏ ကျောင်းမှာ နေမည့်ကိစ္စဟာ အလွန်ဝန်လေးတာပဲ။ ပုထုဇဉ်တွေဆိုတာ ကောင်းတာ သင့်တော်တာလည်း ကြံမိကြတယ်။ မကောင်းတာ မသင့်တော်တာလည်း ကြံမိတတ်ကြတာပဲ။ အကယ်၍ ငါဟာ မသင့်တော်တာကို များ ကြံမိရင် ခိုးထုပ် ခိုးထည်နှင့်တကွ ခိုးသူကို သျှောင် (ယောင်)

ဆွဲပြီး နှိပ်စက်သလို အရှက်တကွဲ အကဲ့ရဲ့ အပြောအဆို ခံရလိမ့် မယ်လို့ ကြံတွေးပြီး ကြောက်လာတယ်။ ဒါကြောင့် “ဦးပဉ္စင်းသွား တော့မယ် ဒကာမကြီး” လို့ ရဟန်းကပြောတယ်။

ဘယ်ကိုသွားမှာလည်း အရှင်ဘုရားလို့ မေးတယ်။ ဆရာ ဘုရားထံသွားမယ်လို့ ပြန်ကြားတယ်။ ဒီကျောင်းမှာပဲ နေပါဦး အရှင်ဘုရားလို့ ဒကာမကြီးက လျှောက်တယ်။ မနေတော့ဘူး ဒကာမကြီး၊ သွားတော့မယ်ဆိုပြီး အဲဒီရဟန်းက အတင်းထွက်သွား တယ်။ အတော်ကို ကြောက်ဟန်တူပါတယ်။ ကြောက်မယ်ဆိုရင် လည်း ကြောက်စရာပေပဲ။ သူက စိတ်ကူးအကြံအစည်များပါဘိနဲ့၊ မတော်တာကြံမိရင် အကြပ်ကျနေပေလိမ့်မယ်။

မြတ်စွာဘုရားထံ ရောက်တဲ့အခါ ဘာကြောင့်ပြန်လာသလဲ လို့ မြတ်စွာဘုရားက မေးတော်မူတယ်။ မနေဝံ့လို့ ပြန်လာတဲ့အ ကြောင်း လျှောက်တယ်။ ဘာကြောင့် မနေဝံ့သလဲလို့ မေးတော်မူတဲ့ အခါ အဲဒီက မာတိကမာတာဆိုတဲ့ ကျောင်းအမကြီးဟာ တပည့် တော် ကြတိုင်း ကြတိုင်း စိတ်အကြံကို သိနေပါတယ်။ မတော်တာကို ကြံမိရင် ခိုးထုပ်ခိုးထည်နှင့်တကွ မိထားတဲ့သူခိုးလို့ ဖြစ်နေတော့မှာ ပဲလို့ စဉ်းစားမိပြီး ကြောက်လို့ မနေဝံ့တဲ့အကြောင်း လျှောက်တယ်။

ဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားက အဲဒီရဟန်းနှင့် သင့်လျော်တဲ့အ ရပ်ကို ဆင်ခြင်ကြည့်တော်မူတယ်။ ဆင်ခြင်ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ အဲဒီ နေရာကိုပင် အသင့်လျော်ဆုံးအနေနဲ့ မြင်တော်မူလိုက်တယ်။ အဲဒီ ရဟန်းက စိတ်ကူးကြံစည်မှုတွေက များနေတော့ သူ့စိတ်ကိုသိ တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရှိတဲ့နေရာမှာနေမှ စိတ်ကူးကြံစည်မှုနည်းပြီး သမာဓိ ဉာဏ်ဖြစ်လွယ်မယ်။ ယခုတရားအားထုတ်နေကြတဲ့ ယောဂီတွေ လည်း စိတ်အကြံကိုသိတဲ့ ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာထံမှာဆိုရင် ပိုပြီးကောင်း

စိတ်ကူးအကြံများတဲ့ရဟန်း

မယ်၊ တချို့ယောကီ တွေက စိတ်မကူးပါနဲ့၊ မှတ်ရုံသာမှတ်နေပါလို့ ဆိုပေမယ့်၊ ဆရာက သိလိမ့်မယ်မထင်တော့ စိတ်ကူးတွေ များနေ တတ်တယ်၊ တချို့က စိတ်ကူးရုံတင်တောင် မဟုတ်သေးဘူး၊ အချင်း ချင်းစကားပြောပြီးတော့တောင် ပေါ့ပေါ့လျော့လျော့ နေလိုက်ကြ သေးတယ်။

ကမ္မဋ္ဌာန်းဆရာက ရိပ်မိလို့ မေးမြန်းကြည့်လိုက်တဲ့အခါကျ တော့မှ သူတို့အမှုတွေ အရိပ်အမြွက်လောက်ပေါ်လာတယ်၊ သေ သေချာချာသိပြီး မေးစစ်နိုင်ရင်တော့ အဲဒီလို စိတ်ကူးဝံ့ကြ၊ စကား ပြောဝံ့ကြမှာမဟုတ်ဘူး၊ ယခုပြောနေတဲ့ ရဟန်းမှာလည်း စိတ် အကြံအစည်တွေက များနေတော့ သူ့စိတ်ကိုသိတဲ့ အဲဒီဒကာမကြီး ရှိရာအရပ်ဟာ အသင့်တော်ဆုံးဖြစ်နေတယ်၊ ဒါ့ကြောင့် မြတ်စွာ ဘုရားက အဲဒီ ကျောင်းကိုပဲ ပြန်သွားဖို့ အမိန့်ပေးတယ်၊ အဲဒီ ရဟန်းက မသွားဝံ့တဲ့အကြောင်း ထပ်ပြီး လျှောက်ပြန်တယ်၊ ဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားက စိတ်တစ်ခုသာ စောင့်ရွှောက်နေပါ၊ စိတ်ကို ရှုမှတ်ပြီး စောင့်ရွှောက်နေရင် ဘာမျှကြောက်စရာ မရှိဘူး ဆိုတဲ့အကြောင်း မိန့်တော်မူပြီးတော့ စိတ္တာနုပဿနာနှင့် ဆိုင်တဲ့ ဂါထာတစ်ပုဒ်ကို ဟောကြားတော်မူပါတယ်။

ဗုဒ္ဓိဂ္ဂဟဿ လဟုနော၊
ယတ္ထကာမနိပါတိနော။
စိတ္တဿ ဒမထော သာဓု၊
စိတ္တံ ဒန္တံ သုခါဝဟံ။

ဗုဒ္ဓိဂ္ဂဟဿ-နှိမ်နိုင်ခဲ့သောစိတ်တဲ့ (စိတ်ဆိုတာ နှိမ်ဖို့ ခက် တယ်၊ ဒီလိုဟာ မကြံပါနဲ့ဆိုမှ အဲဒီလိုဟာတွေကို ထပ်တလဲလဲ လျှောက်ပြီး ကြံနေတတ်တယ်၊ သူ့ကို ရိုက်နှက်ဆုံးမလို့လည်း

ဖြစ်တာမဟုတ်ဘူး၊ ဒါကြောင့် နှိမ်နိုင်ခဲ့တယ်လို့ ဆိုထားပါတယ်။) **ဒုန္နိဂ္ဂဟဿ-နှိမ်နိုင်ခဲ့သော၊ လဟုနော-လျှင်မြန်** စွာဖြစ်လေ့ရှိသော စိတ်တဲ့၊ (စိတ်ဆိုတာ အင်မတန်မြန်တယ်၊ ရှုမှတ် ခါစဆိုရင် သူ့ကို မိအောင် လိုက်ပြီး မမှတ်နိုင်တော့ဘူး၊ ဒီက မှတ်လိုက်ရင် ဟိုရောက်သွားတယ်၊ ဟိုကမှတ်လိုက်ပြန်ရင်လည်း ဒီရောက် လာပြန်တယ်၊ ဖြုတ်ခနဲ ဖြုတ်ခနဲ အင်မတန်အဖြစ်မြန်တယ်၊ ဒါကြောင့်) **လဟုနော- လျှင်မြန်စွာ ဖြစ်လေ့ရှိသော၊ ယတ္ထ ကာမနိ ပါတိနော-** အလိုရှိရာရာ အာရုံများသို့ ကျရောက်သွား တတ်သောစိတ်တဲ့၊ (စိတ်ဆိုတာက ရုပ်များလို တားထားလို့၊ ပိတ်ဆို့ ထားလို့ရတာ မဟုတ်ဘူး၊ ရုပ်ကိုတော့ အခန်းထဲ တံခါးပိတ်ထားရင် ဘယ်ကိုမှ မသွားနိုင်ဘူး၊ ကြိုးစသည်နဲ့ ချည်တုပ်ထားရင် လှုပ် တောင် မလှုပ်နိုင်ဘူး၊ စိတ်ကတော့ အဲဒီလို တားထားလို့ ပိတ်ထား လို့မရဘူး၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းထဲ ရောက်နေပေမယ့် သူကအပြင် ဘက်လည်း ထွက်သွားတယ်၊ အရပ်ထဲလည်း သွားတယ်၊ သူ့အလိုရှိ ရာ အာရုံတွေဆီ သွားသွားနေတာပဲ၊ ဒါကြောင့်) **ယတ္ထကာမနိ ပါတိနော-** အလိုရှိရာရာ အာရုံများသို့ ကျရောက်သွားတတ်သော၊ **စိတ္တဿ-** စိတ်ကို၊ **ဒမထော-**ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမ၊ ခြင်းသည်၊ **သာဓု-**ကောင်း၏။ (ဘယ်လိုကောင်းသလဲဆိုတော့) **ဒန္တိ-**ယဉ်ကျေး အောင် ဆုံးမ၊ အပ်ပြီး သည်ရှိသော်၊ **ဝါ-**ဆုံးမ၍ ယဉ်ကျေးပြီးသော၊ **စိတ္တံ-**စိတ်သည်၊ **သုခါဝဟံ-**ချမ်းသာကိုဆောင်ပေးတတ်ပေ၏။

ဆုံးမပေးလို့ ဒီစိတ်ကလေးက ယဉ်ကျေးလာရင်ချမ်းသာကို ဆောင်ပေးတတ်ပါတယ်၊ ရစေတတ်ပါတယ်တဲ့၊ အဲဒီတော့ ဒီစိတ် ကလေးကို ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမဖို့ရာ အလွန်ပဲ အရေးကြီး ပါတယ်၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် လူတွေဟာ ချမ်းသာချင်ကြတာ

စိတ်ကူးအကြံများဆုံးရှုံးရန်

ချည်းပဲ၊ ဆင်းရဲ ချင်တဲ့လူရယ်လို့ မရှိဘူး၊ ချမ်းသာချင်ရင် ချမ်းသာ
 ကြောင်းအလုပ်ကို လုပ်ရလိမ့်မယ်၊ အဲဒီအလုပ်က ဘာလဲဆိုရင်
 မိမိတို့၏ စိတ်ကလေးကို ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမဖို့ပါပဲ၊ တရားနာ
 ပြီးတော့လည်း ဆုံးမရမယ်၊ ယောနိသောမနသိကာရနဲ့ သင့်လျော်
 အောင် နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်ပြီးတော့လည်း ဆုံးမရမယ်၊ တရား
 အားထုတ်ပြီးတော့လည်း ဆုံးမရမယ်၊ နည်းနည်းယဉ်ကျေးရင် ချမ်း
 သာကို နည်းနည်းတော့ ဆောင်ပေးပါလိမ့်မယ်၊ များများ ယဉ်ကျေး
 ရင် များများဆောင်ပေးပါလိမ့်မယ်၊ အပြည့်အစုံ ယဉ်ကျေးရင်တော့
 ချမ်းသာကို အပြည့်အစုံပဲ ဆောင်ပေးပါလိမ့်မယ်။

အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့် ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာကို
 အရိုအသေပြုနိုင်အောင်၊ သရဏဂုံတည်အောင် ယဉ်ကျေးရင်ကို
 လူ့ဘဝနတ်ဘဝမှာဖြစ်ပြီး လူ့ချမ်းသာနတ်ချမ်းသာကို ဆောင်ပေး
 နိုင်ပါတယ်၊ တချို့လူတွေမှာ စိတ်ကို မဆုံးမနိုင်လို့ ဘာမှမယဉ်
 ကျေးဘူး၊ ဘုရားကို အရိုအသေ မပြုနိုင်ဘူး၊ ရှိမခိုးနိုင်ဘူး၊ တရား၊
 သံဃာကို အရိုအသေ မပြုနိုင်ဘူး၊ အဲဒီလို လူတွေမှာ စိတ်က
 မယဉ်ကျေးတဲ့ အတွက် ဂါရဝကုသိုလ်လည်း မဖြစ်ဘူး၊
 သရဏဂုံကုသိုလ်လည်း မဖြစ်ဘူး၊ ဒါကြောင့် အဲဒီကုသိုလ်တွေနဲ့
 စပ်ဆိုင်တဲ့ ကောင်းကျိုး ချမ်းသာကို မရဘူး၊ ဘုရား၊ တရား၊
 သံဃာကို ပစ်မှားမိရင် အဲဒီ အကုသိုလ်ကြောင့် အပါယ်လေးပါး
 ကျရောက်ပြီး ဆင်းရဲဖို့သာ ရှိတယ်၊ အဲဒါဟာ စိတ်မယဉ်ကျေးလို့ပဲ။

သရဏဂုံ တည်တဲ့အပြင် ငါးပါးသီလထဲက တစ်ပါးနှစ်ပါး
 စသည်ကို ဆောက်တည်ကျင့်သုံးနိုင်ရင် သာပြီး ယဉ်ကျေးလာတာပဲ၊
 သီလသိက္ခာ ငါးပါးလုံးကို ကျင့်သုံးနိုင်ရင် သာပြီး ယဉ်ကျေးလာတာ
 ပဲ၊ ဒါနကုသိုလ်ပြုနိုင်ရင်လည်းယဉ်ကျေးတာပဲ၊ မိမိပစ္စည်းကို သူ
 တစ်ပါးအား ဝေငှပြီးလျှင်နိုင်တယ်ဆိုတာ စိတ်က ယဉ်ကျေးလို့ပေါ့။

အဲဒီလို သီလကုသိုလ်၊ ဒါနကုသိုလ်ပြုနိုင်အောင် ယဉ်ကျေးရင် လူချမ်းသာ၊ နတ်ချမ်းသာတွေကို သာပြီး ဆောင်ပေးတတ်ပါတယ်။

အဲဒါတွေထက် ဘာဝနာဖြင့် ယဉ်ကျေးစေတာက သာပြီး ကောင်းတယ်။ ဘာဝနာနှစ်ပါးထဲမှာလည်း သမထဘာဝနာဖြင့် ယဉ်ကျေးစေလျှင် ရူပဘုံ၊ အရူပဘုံတွေရောက်ပြီးတော့ ကမ္ဘာပေါင်းများစွာ ချမ်းသာစေနိုင်ပါတယ်။ ဝိပဿနာဖြင့် ယဉ်ကျေးစေလျှင်တော့ အရဟတ္တမဂ်ဖိုလ်အထိ ရောက်ပြီး အကောင်းဆုံးအမြတ်ဆုံးဖြစ်တဲ့ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာကို ရစေနိုင်ပါတယ်။ ယခုဒီဂါထာမှာ ဆိုလိုရင်းကတော့ အဲဒီဝိပဿနာနဲ့ ဆုံးမဖို့ပါပဲ။ ဒါ့ကြောင့် သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးထဲက စိတ္တာနုပဿနာအရ စိတ်ကလေးကို ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း လိုက်ပြီးရှုနေမယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။ အဲဒီလို ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း စိတ်ကိုရှုမှတ်ပြီး စောင့်ရှောက်နေရင် မတော်မသင့်တဲ့ စိတ်ဟာ ဖြစ်ခွင့်မရတော့ဘူး။ တစ်ခါတစ်ရံ သတိလစ်ပြီး မတော်တဲ့စိတ်ကူး ဖြစ်လာတောင်မှ ရှုမှတ်ပြီး ပယ်လိုက်တာနဲ့ ချက်ချင်းပဲ ပျောက်ကင်းသွားတယ်။

ဒါပေမယ့် အားထုတ်စ ပုဂ္ဂိုလ်မှာတော့ တစ်ကြိမ်လောက် ရှုမှတ်ရုံနဲ့ မပျောက်ဘဲလည်း ရှိနေတတ်သေးတယ်။ အဲဒီလို မပျောက်သေးရင် နှစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ်စသည်ဖြင့် မပျောက်မချင်း ရှုမှတ်ရတယ်။ စိတ်ဆိုတာ အနှိမ်နင်းရ၊ အဆုံးမရခက်ပါတယ်။ အလွန်လည်း လျင်မြန်ပါတယ်။ သူ့အလိုရှိရာ အာရုံတွေဆီကို ဖြုတ်ခနဲ ဖြုတ်ခနဲ ရောက်ရောက်သွားတတ်ပါတယ်။ အဲဒါကို ယခုလို ရှုမှတ်နေတဲ့ ယောဂီတွေဟာ အသိဆုံးပါပဲ။ အဲဒီလို လျင်လျင် မြန်မြန် သူ့သွားချင်ရာ ရောက်ရောက်သွားတတ်တဲ့ စိတ်ကို ရှုမှတ်ပြီး နိုင်နင်းအောင် ဆုံးမဖို့ရာ မြတ်စွာဘုရားက ဟောကြားတော်မူပါတယ်။ အဲဒါကို မြန်မာလို လွယ်လွယ်နဲ့ မှတ်ရအောင် ဘုန်းကြီး

က ဆောင်ပုဒ်စီထားတယ်။

နှိမ်နိုင်ခဲ့စွ၊ လျင်မြန်လှ၍၊ သူကျလိုရာ၊ ကျတတ်ပါသည်။
ဝိညာဏသွမ်း၊ စိတ်သရမ်းကို ၊ စောင့်ဖမ်းရှုရေး၊
ဆုံးမပေး၍၊ ယဉ်ကျေးလိမ္မာ၊ သူဖြစ်လာသော်၊
ချမ်းသာဆောင်ပေးတတ်သတည်း-တဲ့။

ဒီဆောင်ပုဒ်ကို စီပြီးဟောခဲ့ဖူးတာ ကြာပါပြီ။ အဲဒီမှာ နှိမ် နိုင်ခဲ့စွ၊ လျင်မြန်လှ၍- ဆိုတဲ့နှစ်ပုဒ်က ဒုန္နိဂ္ဂဟဿ လဟုနော- ဆိုတဲ့ နှစ်ပုဒ်၏ ဘာသာပြန်ပါပဲ။ သူကျလိုရာ၊ ကျတတ်ပါသည့်- ဆိုတဲ့ နှစ်ပုဒ်ကတော့ ယတ္ထကာမနိပါတီနော-ပုဒ်၏ ဘာသာပြန် ပါပဲ။ ဝိညာဏသွမ်း၊ စိတ်သရမ်းကို ဆိုတဲ့နှစ်ပုဒ်ကတော့ စိတ္တဿ- စိတ်ကိုဆိုတဲ့ ပုဒ်၏ ဆိုလိုတဲ့အနက်ပါပဲ။ အဲဒီမှာ ဆုံးမ၊ ရမည့်စိတ် ဆိုတော့ မယဉ်ကျေးသေးတဲ့စိတ်ပဲ။ နှိမ်နိုင်ခဲ့တယ်-သူကျလိုရာ ကျ တယ်လို့ ဆိုထားတဲ့အတွက် ဆိုးသွမ်းတဲ့စိတ်ပဲ။ သရမ်းတဲ့စိတ်ပဲလို့ လည်း ထင်ရှားပါတယ်။ နောက်ပြီးတော့ စောင့်ပြီးဖမ်းရမယ်ဆိုတဲ့ စကားနဲ့လည်း ကာရန်ရအောင်လို့ အဲဒီစိတ်ဝိညာဏ်ကို သွမ်းတယ်၊ သရမ်းတယ်လို့လည်း ဖြည့်စွက်ပြီး ဆိုထားပါတယ်။

ဒေမထော-ဆုံးမခြင်းဆိုတာကလည်း ဒီနေရာမှာ ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်းကို စောင့်ပြီး ဖမ်းပြီး ရှုမှတ်သောအားဖြင့် ဆုံးမခြင်းဖြင့် ရည် ရွယ်ပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ဒေမထောသာဓု-အရ စောင့်ဖမ်းရှုရေး၊ ဆုံးမပေး၍ လို့စီထားတယ်။ ယဉ်ကျေးလိမ္မာ၊ သူဖြစ်လာသော်၊ ချမ်းသာဆောင်ပေးတတ်သတည်း၊ ဆိုတာကတော့ စိတ္တံ-စိတ်သည်၊ ဒန္တံ-ဆုံးမပေး၍ ယဉ်ကျေးသည်ရှိသော်၊ သုခါဝဟံ-ချမ်းသာကို ဆောင်ပေးတတ်ပေ၏ လို့ဆိုတဲ့စကားအရ စီထားတာပါပဲ။ ဒါက တော့ ရှင်းပါတယ်။ ကဲ အဲဒီဆောင်ပုဒ်ကို လိုက်ဆိုကြရမယ်။

နှိမ်နိုင်ခဲ့စွာ၊ လျက်မြန်လှ၍၊ သူကျလိုရာ၊ ကျတတ်ပါသည်။
 ဝိညာဏသွမ်း၊ စိတ်သရမ်းကို ၊ စောင့်ဖမ်းရှုရေး၊
 ဆုံးမ၊ ပေး၍၊ ယဉ်ကျေးလိမ္မာ၊ သူဖြစ်လာသော်၊
 ချမ်းသာဆောင်ပေးတတ်သတည်း-တဲ့။

အဲဒီဂါထာကအရ “စိတ်ကိုနှိမ်နိုင်ခဲ့တယ်” ဆိုတာကလည်း ရှုမှတ်နေတဲ့ ယောဂီတွေမှာ လက်တွေ့အားဖြင့်ပဲ ထင်ရှားပါတယ်။ လျင်မြန်တယ်ဆိုတာလည်း ထင်ရှားတာပဲ။ သူကျလိုရာ အာရုံဆီ ကျကျသွားတတ်တယ်-ဆိုတာလည်း ထင်ရှားတာပဲ။ ဒီအာရုံကို ကြံဖို့ တန်တယ်၊ မတန်ဘူးလို့ စိတ်က ဆင်ခြင်နေတာမဟုတ်ဘူး။ ကိုယ်နဲ့မတန်မရာကို လည်း လျှောက်ပြီးကြနေတာပဲ။ အဲဒါကတော့ တရားအားထုတ်ခြင်း၊ ရှုမှတ်ခြင်းမရှိတဲ့သူတွေမှာတောင် ထင်ရှားပါတယ်။ အရွယ်ကြီးရင့်နေတဲ့သူကပေမယ့် ကိုယ်နဲ့မတန်တာတွေကို လျှောက်ကြနေတတ်တယ်။ အလွန်အောက်တန်းကျတဲ့သူကပေမယ့် သူနဲ့မတန်တာတွေကို လျှောက်ကြနေတတ်တယ်။ ဒါပေမယ့် တစ်ဖက်သားပုဂ္ဂိုလ်တွေက မသိလို့တော်ပါသေးရဲ့။ သိသွားမယ်ဆိုရင်တော့ တော်တော်ကို ဒုက္ခဖြစ်စေနိုင်မည့် စိတ်ကူးမျိုးတွေပဲ။ အဲဒီလို သူကျလိုရာ ကျရောက်သွားတတ်တဲ့ စိတ်ရိုင်းကို ယဉ်ကျေးအောင် စောင့်ရှောက်ဆုံးမပေးဖို့လိုပါတယ်။ မဆုံးမဘဲ သူ့ သဘောအတိုင်း လွတ်ထားရင် သူကမတော်တာတွေကို ကြံတတ် တယ်။ မတော်တာတွေကို ပြုဖို့ တိုက်တွန်းတတ်တယ်။ သူတစ်ပါးကို ညှဉ်းဆဲဖို့၊ သတ်ဖို့လည်း ကြံတတ်၊ တိုက်တွန်းတတ်တယ်။ သူတစ်ပါးဥစ္စာကို ခိုးဖို့၊ လုဖို့လည်း ကြံတတ်တိုက်တွန်းတတ်တယ်။ မပိုင်တဲ့ ကာမဂုဏ်တွေကို ကျူးလွန်ဖို့လည်း ကြံတတ်တိုက်တွန်းတတ်တယ်။ အဲဒီလို ကြံစည်တိုက်တွန်းပြီးတော့ သူက ဆင်းရဲဒုက္ခတွေကို ဆောင်ပေး

စိတ်ကူးအကြံများတဲ့ရဟန်း

တတ်တယ်၊ ငရဲဆင်းရဲကိုလည်း ပေးတတ်တယ်၊ ပြိတ္တာဆင်းရဲကိုလည်းပေးတတ်တယ်၊ ခုတွင်က ပြောခဲ့တဲ့ ပြိတ္တာဆင်းရဲမျိုးတွေပေါ့။

ဒါကြောင့်စိတ္တေန နိယုတေ လောကောစိတ်က သတ္တဝါဆိုတဲ့ လောကကို ဆောင်တယ်လို့ ဟောထားတာပဲ၊ ကောင်းတဲ့စိတ်က ကောင်းရာဘုံဘဝများသို့ ဆောင်တယ်၊ မကောင်းတဲ့စိတ်ကတော့မကောင်းရာဘုံဘဝများသို့ ဆောင်တယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီလို မကောင်းရာဆောင်မည့် စိတ်ကို ယဉ်ကျေးအောင်ရှုမှတ်ပြီး ဆုံးမရတယ်။

အဲဒီလိုဆုံးမပေးဖို့ ရန်အတွက် ဝိညာဏသွမ်း၊ စိတ်သရမ်းကို စောင့်ဖမ်းရှုရေး ဆုံးမပေး၍ လို့ဆိုထားတယ်၊ ဒါကြောင့်ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်၊ ထိုင်တယ်၊ ထိတယ် စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်နေရင်းစိတ်ကလေးက တခြားထွက်သွားရင် ရှုမှတ်ပြီးပယ်လိုက် ရမယ်၊ အဲဒီရှုမှတ်ပြီး ပယ်ဖန်များလာတော့ စိတ်ကလေးက နူးညံ့ သိမ်မွေ့လာတယ်၊ ကိုယ်ထားလိုရာမှာ ထားနိုင်တယ်၊ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏ် ရောက်တဲ့အခါ ဒီစိတ်ကလေးနူးညံ့သိမ်မွေ့ပုံ၊ ယဉ်ကျေးလာပုံဟာ အင်မတန် ထင်ရှားပါတယ်၊ အဲဒီလို သိမ်မွေ့ ယဉ်ကျေးလာရင် မကြာမီမှာပဲ သောတာပတ္တိမဂ်ချမ်းသာ၊ ဖိုလ်ချမ်းသာ အထိလည်း ဆောင်ပေးတတ်တယ်၊ အရဟတ္တ မဂ်ဖိုလ်ချမ်းသာ အထိလည်း ဆောင်ပေးတတ်တယ်၊ ဒါကြောင့် ဝိညာဏသွမ်း၊ စိတ် သရမ်းကို စောင့်ဖမ်းရှုရေး ဆုံးမပေး၍ ယဉ်ကျေးလိမ္မာ သူဖြစ်လာသော်၊ ချမ်းသာ ဆောင်ပေးတတ်သတည်းလို့ ဆောင်ပုဒ်က ဆိုထားတာပဲ၊ မူရင်းဂါထာကို ပြန်ရွတ်လိုက်ဦးမယ်။

ဓုန္နိဂ္ဂဟဿ လဟုနော၊
ယတ္ထကာမနိပါတိနော။
စိတ္တဿ ဒမထော သာဓု၊
စိတ္တံ ဒန္တံ သုခါဝဟံ။

ဒုန္နိဂ္ဂဟဿ-နှိမ်နိုင်ခဲ့သော၊ လဟုနော-လျင်မြန်စွာ ပြစ်လေ့ရှိသော၊ ယတ္ထကာမနိပါတိနော-ကျလိုရာရာ အာရုံများသို့ ကျရောက်သွားတတ်သော၊ စိတ္တဿ-စိတ်ကို၊ ဒမထော-ယဉ်ကျေးအောင်ဆုံးမခြင်းသည်၊ သာဓု-ကောင်းပေ၏၊ ဒန္တိ-ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမပြီးသည်ရှိသော်၊ ဝါ-ဆုံးမ၍ ယဉ်ကျေးပြီးသော၊ စိတ္တံ-စိတ်သည်၊ သုခါဝဟံ- ချမ်းသာကို ဆောင်ပေးတတ်၏။

မာတိကမာတာ ဒကာမကြီး၏ ကျောင်းသို့ မသွားရဲဘဲ ကြောက်နေတဲ့ရဟန်းအား မြတ်စွာဘုရားက ဒီတရားဂါထာမန္တာန်ဖြင့် ရဲဆေးတင်ပေးလိုက်တယ်။ အဲဒီရဟန်းကလည်း မြတ်စွာဘုရားဆုံးမတော်မူလိုက်တဲ့အတိုင်း ဘုရားထံမှ ထွက်ခွာသွားကတည်းက စိတ်တိုင်း စိတ်တိုင်း ရှုမှတ်သွားတယ်။ တခြားတစ်ပါးထွက်သွားရင်လည်း အဲဒီ စိတ်ကိုရှုမှတ်ပြီး ပယ်တယ်။ မာတိကရွာ တောကျောင်းရောက်တဲ့အခါလည်း သူ့စိတ်ကိုသာ မပြတ်ရှုမှတ်နေတယ်။ အလျင်တစ်ခါကလို ကြံစည်စိတ်ကူးခြင်းကို မပြုတော့ဘူး။

မာတိကမာတာဒကာမကြီးကလည်း အဘိညာဉ်ဖြင့် ကြည့်ပြီး အဲဒီရဟန်း ပြန်ကြွလာတာကို မြင်တယ်။ သင့်လျော်တဲ့ ဆွမ်းခဲ ဖွယ်ဘောဇဉ်များကို ပြုပြင်ပြီး ကပ်လျှူတယ်။ ဒါကြောင့် (ကတိပါဟေနဝ) သုံးလေးငါးရက်အတွင်း ရက်အနည်းငယ်ဖြင့်ပင် အရ ဟတ္ထဖိုလ်ရောက်ပြီး ရဟန္တာဖြစ်တော်မူပါသတဲ့၊ ဒီဝတ္ထုထဲမှာ ပြောလိုရင်းကတော့ သူတစ်ပါးစိတ်ကိုသိတဲ့ စေတောပရိယအဘိညာဉ်ကို မြတ်စွာဘုရားသာမဟုတ်၊ **မာတိကမာတာ**ဆိုတဲ့ ဒကာမကြီးတောင်ရတဲ့အကြောင်းရယ်။ သူတစ်ပါးစိတ်ကိုသိတဲ့ အဲဒီဒကာမကြီးကို အကြောင်းပြုပြီး မတော်တဲ့စိတ်ကူးကို ပယ်နိုင်ပြီး တရားထူးရလွယ်တာရယ် အဲဒီ ၂-ချက်ဟာ ပြောလိုရင်းပါပဲ။

စိတ်အကြံသိသူနားမှာနေရင် မတော်တာ မကြံဝံ့ဘူး

ဟုတ်တယ်၊ သူတစ်ပါးစိတ်ကိုသိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်အနီးမှာ နေရရင် စိတ်က မတော်တာကို မကြံဝံ့ဘူး။ တစ်ခါက ဘုန်းကြီးဟာ သုသာန်မှာသွားနေဖူးတယ်။ ၁၂၉၃-ခုနှစ်၊ ရဟန်းဝါရှစ်ဝါရတုန်းကပါပဲ အဲဒီတုန်းက သတိပဋ္ဌာန်အမှတ်တရားကို အားမထုတ်ရသေးပါဘူး။ တရားအားထုတ်ဖို့ရာ သင့်တော်တဲ့နေရာနဲ့ သင့်တော်တဲ့နည်း၊ သင့်တော်တဲ့ဆရာကို ရှာနေရင်း အဲဒီတုန်းက ကျော်ကြားနေတဲ့ ဘုန်းတော်ကြီး ဦးအုန်းခိုင်ထံ ရောက်သွားတယ်။ ဦးအုန်းခိုင်ကျောင်းက သထုံခရိုင် ဒုံဝန်းဘူတာ အရှေ့မြောက်ဘက်တွင် ရွှေရောက်ပြတောင်ဆိုတဲ့ အရပ်မှာရှိတယ်။ အဲဒီဘုန်းတော်ကြီးက ဓုတင်ကျင့်ဝတ်တွေကို အမြဲတမ်းဆောင်ပြီး ကျင့်နေတယ်။ အထူးအားဖြင့် သုသာန်ဓုတင်ကို ဆောင်နေတယ်။ ညဉ့်ဆိုရင် သုသာန်မှာသာ နေလေ့ရှိတယ်။ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ ဆွမ်းခံရွာများဆိုင်ရာ သုသာန်များသို့ အလှည့်ကျသွားပြီးနေတယ်။

ဘုန်းကြီး အဲဒီရောက်တဲ့ အခါတုန်းက ဘုန်းတော်ကြီး ဦးအုန်းခိုင်က နောက်ပါတပည့်တစ်ပါးနဲ့ သုသာန်တစ်ခုသို့ သွားတယ်။ အခြားရဟန်းတော်များနဲ့ ရသေ့များက အခြားသုသာန်တစ်ခုသို့ သွားကြတယ်။ ဘုန်းကြီးလည်း အဲဒီအများစုနဲ့အတူ လိုက်သွားတယ်။ နေဝင်ခါနီးမှာ သုသာန်သို့ ရောက်သွားတယ်။ ရောက်သွားလို့ မကြာခင်ဘဲ မလှမ်းမကမ်းရွာ သုသာန်တစ်ခုက လာပြီးပင့်တယ်။ အကြောင်းကတော့ ၁၅-နှစ်အရွယ် ကလေးမတစ်ယောက် ကြိုးဆွဲချပြီး သေဆုံးသွားလို့ အဲဒီကလေးမအလောင်းကို မြှုပ်ထားရာမှာ အစောင့်အရှောက်ရစေရန် ရည်ရွယ်ပြီး ပင့်တာပါပဲ။ အဲဒီလို အစိမ်းသေအလောင်းကို ပယောဂဆရာတွေက တူး

ဖော်ပြီး လက်ဖျန် ရိုးစတဲ့ အစိတ်အပိုင်းကို ပယောဂပညာအတွက် အသုံးချတတ်ကြပါတယ်။ အဲဒီလို အန္တရာယ်မှ ကင်းဝေးဖို့ပါပဲ။

ဘုန်းကြီးတို့ ရောက်နေတဲ့ သုသာန်မှာလည်း ၂-ညဉ့်နေပြီလို့ နောက်ဆုံးညဉ့်ဖြစ်နေတာကတစ်ကြောင်း နောက်တစ်ညဉ့်မှာ အဲဒီ သုသာန်မှာနေဖို့ အလှည့်ကျနေတာကလည်းတစ်ကြောင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ ဒကာများက ပင့်တာကလည်းတစ်ကြောင်းကြောင့် အဲဒီသုသာန်သို့ ပြောင်းရွှေ့သွားကြရပါတယ်။ နေမဝင်ခင်ဘဲ ရောက်သွားပါတယ်။ ဘုန်းကြီးတို့အဖွဲ့က ရှစ်ပါးလောက်ရှိပါတယ်။ အဲဒီရောက်တော့ အသီးသီးနေရာယူကြပါတယ်။ ဒကာများက ကောက်ရိုးများ ခင်းပေးထားတယ်။ ဟိုချုံပုတ်နားမှာ တစ်နေရာ၊ ဒီချုံပုတ်နားမှာ တစ်နေရာ ခပ်လှမ်းလှမ်းမှာခွဲပြီး ခင်းပေးထားပါတယ်။ သောက်ရေအိုးများလည်း တည်ထားပါတယ်။

နေရာယူကြတဲ့အခါ အခြားပုဂ္ဂိုလ်များကတော့ အစိမ်းသေ ကလေးမ အလောင်းမြှုပ်ထားတဲ့ နေရာနဲ့ ခပ်လှမ်းလှမ်းနေရာများကို ယူကြတယ်။ ဘုန်းကြီးမှာတော့ အဲဒီအစိမ်းသေအလောင်းမြေပုံနဲ့ အနီးဆုံးနေရာကိုရတယ်။ ဘယ်လောက်နီးသလဲဆိုရင် ၂-တောင် ထွာလောက်ပဲ ကွာပါတယ်။ ကပ်လျက်ပဲ ဖြစ်နေပါတယ်။ ဘုန်းကြီးဟာ တစ်ခါမှ သုသာန်မှာ မနေဖူးဘူး။ အခြားပုဂ္ဂိုလ်တွေကတော့ သုသာန်မှာ နေသားကျပြီး ရိုးနေပါပြီ။ ဘုန်းကြီးမှာ အဆန်းဖြစ်နေတော့ ကြောက်စိတ်ပေါ်လာတယ်။ ခက်တော့တာပဲ။ နေရာချင်းလဲဖို့ ဆိုရင်လည်း ကိုယ်ကအဲဒီအစုထဲမှာ ဝါအကြီးဆုံးဖြစ်နေတဲ့အတွက် မတော်ဘူးလို့ စသည်ဖြင့် ဆင်ခြင်ပြီး အဲဒီနေရာမှာပဲ နေရတယ်။

အခြားပုဂ္ဂိုလ်တွေကတော့ ပရိတ်မေတ္တာများ ပွားများပြီး တော့ လဲလျောင်းပြီး အိပ်ကြတယ်။ ဘုန်းကြီးကတော့ သုသာန်မှာ

စိတ်အကြံသိသူနားမှာနေရင် မတော်တာမကြံဝံ့ဘူး

◆ ၁၃၃

လည်း လျောင်းမအိပ်ချင်တာနဲ့ နိသရီဓုတင်ဆောင်ပြီး ထိုင်နေပါတယ်။ “သူသေအလောင်းနားမှာ ဘီလူးတွေ လာနေတတ်ကြတယ်” လို့ဆိုတဲ့ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်စကားကို အမှတ်ရတာနဲ့ ဘီလူးများရှိနေရင် အဲဒီဘီလူးများနဲ့ မတိုက်မိအောင် အထူးသတိပြု၍ ခပ်ငြိမ်ငြိမ်ပဲ နေရတယ်။ အဲဒီသုသာန်မှာ လေးညတိတိ နေခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီတုန်းက သုသာန်စောင့်နတ်တွေ၊ဘီလူးတွေက အနီးမှာ ရှိနေရင်လည်း သူတို့ကလည်း လူ့စိတ်ကူးကို သိနေမယ်ဆိုရင် အဲဒီ နတ်တွေ ဘီလူးတွေက ခြောက်လှန့်မှာကိုကြောက်လို့ မသင့်လျော်တဲ့ စိတ်ကူးမျိုးကို မကြံဝံ့ဘူး။ စိတ်ကူးနယ်ပယ်ဟာ အတော်ကျဉ်းနေခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီကိုယ်တွေ့နဲ့ နှိုင်းယှဉ်ပြီးတော့ ယခုပြောနေတဲ့ ဝတ္ထုကြောင်းထဲက ရဟန်းကလည်း မာတိကမာတာ ဒကာမကြီးကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ မသင့်တော်တဲ့စိတ်ကူး မဖြစ်ဘဲ စိတ်စင်ကြယ်ပြီး အရဟတ္တဖိုလ်တရားထူးကို လျင်မြန်စွာ ရသွားဟန် လက္ခဏာရှိတယ်လို့ ယူဆမိတယ်။ စေတောပရိယအဘိညာဉ် အကြောင်းကတော့ တော်လောက်ပါပြီ။

ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ်

ယခု ဝိ-မ-ဣ-စေ-ဒိ ဆိုတဲ့ ဉာဏ်ငါးပါးထဲက နောက်ဆုံးဖြစ်တဲ့ ဒိဗ္ဗသောတဉာဏ်ကို ပြောရမယ်။ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏ်က အနီးအဝေး၊ အကြီးအသေး အဆင်းဟူသမျှကို မြင်နိုင်သလိုပင် ဒီဒိဗ္ဗသောတဉာဏ်ကလည်း အသံစကားဟူသမျှကို ကြားနိုင်တယ်။ လူ့ပြည်က အသံသာမဟုတ်၊ နတ်ပြည်ဗြဟ္မာ့ပြည်က အသံတွေလည်း ကြားနိုင်တယ်။ အခြား စကြဝဠာတွေက အသံများကိုလည်း ကြားနိုင်တယ်။ အလွန်သိမ်မွေ့တဲ့ အသံကိုလည်း ကြားနိုင်တယ်။ ထည့်